

Amnesty International

Afdeling Nederland

Jaarrekening 2016

INHOUD

BALANS PER 31 DECEMBER 2016 (NA RESULTAATBESTEMMING)	2
STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016	3
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2016	6
TOELICHTING OP DE JAARREKENING 2016	7
Algemeen en grondslagen	7
Toelichting op de Balans	14
Toelichting op de Staat van Baten en Lasten	26
OVERIGE GEGEVENS	46

Balans per 31 december 2016

(na resultaatbestemming; alle bedragen in euro's)

<u>ACTIVA</u>		31-12-2016	31-12-2015 *
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	459.703	282.848
Materiële vaste activa	2	6.177.399	6.358.128
Financiële vaste activa	3	2.000.000	-
		8.637.102	6.640.976
Vlottende activa			
Vorraden	4	93.996	50.438
Vorderingen en overlopende activa	5	2.921.579	2.423.003
Effecten	6	260	211
Liquide middelen	7	9.524.705	11.930.514
		12.540.540	14.404.166
		21.177.642	21.045.142
<u>PASSIVA</u>			
		31-12-2016	31-12-2015
Reserves en fondsen			
Reserves			
- Continuïteitsreserve	8.1	10.980.000	10.980.000
- Bestemmingsreserves	8.2	4.875.898	4.482.640
		15.855.898	15.462.640
Fondsen			
-Bestemmingsfondsen	9	216.076	306.977
		216.076	306.977
		16.071.974	15.769.617
Voorzieningen	10	166.850	387.123
Langlopende schulden	11	150.000	300.000
Kortlopende schulden	12	4.788.818	4.588.402
		21.177.642	21.045.142

*: aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

Staat van baten en lasten over 2016

(alle bedragen in euro's)

<u>BATEN</u>		2016	Begroting 2016	2015
Baten uit eigen fondswerving				
Bijdragen van leden	13	14.817.459	14.100.000	14.209.291
Incidentele giften en schenkingen	14	1.614.067	956.000	1.403.331
Landelijke collecte		1.478.360	1.500.000	1.599.165
Evenementen		6.239	40.000	33.423
Nalatenschappen		3.730.025	1.250.000	2.960.930
Merchandising	15	234.563	160.000	218.054
		21.880.713	18.006.000	20.424.194
Baten uit acties van derden				
Bijdrage Nationale Postcode Loterij		3.690.750	3.600.000	3.600.000
	16	3.690.750	3.600.000	3.600.000
Subsidies van overheden	17	827.975	1.095.000	801.491
Rentebaten	18	39.062	75.000	81.177
Overige baten	19	213.040	214.000	319.527
Som der baten		26.651.540	22.990.000	25.226.389

<u>LASTEN</u>		2016	Begroting 2016	2015
Besteed aan de doelstelling				
Internationale organisatie	20	10.264.414	9.509.414	9.441.765
Mensenrechtenbeleid	21	4.093.000	3.927.096	3.656.210
Mobilisatie en Actie	22	3.174.395	3.160.482	2.730.978
Media en Politieke zaken	23	2.875.634	2.578.650	2.277.244
Strategische Verkenningen	24	246.176	255.016	238.361
		20.653.619	19.430.658	18.344.558
Werving baten				
Kosten eigen fondsenwerving	25	4.288.296	4.430.042	4.154.373
Kosten acties van derden	25	26.417	56.905	50.306
		4.314.713	4.486.947	4.204.679
Beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie	26	1.380.851	995.995	1.065.171
		1.380.851	995.995	1.065.171
Som der lasten		26.349.183	24.913.600	23.614.408
Saldo van baten en lasten		302.357	1.923.600-	1.611.981

<u>Bestemming saldo</u>	2016	Begroting 2016	2015
Mutaties in reserves en fondsen:			
Reserves			
- Continuïteitsreserve	-	-	-
- Bestemmingsreserves	393.258	1.930.000-	1.578.577
Totaal reserves	393.258	1.930.000-	1.578.577
Fondsen	90.901-	86.000-	33.404
Nog te bestemmen	-	92.400	-
Saldo	302.357	1.923.600-	1.611.981

Kasstroomoverzicht

(alle bedragen in euro's)

		2016	2015 *
Kasstroom uit operationele activiteiten			
* Saldo baten en lasten		302.357	1.611.981
* Aanpassingen voor			
Afschrijvingen	1,2	534.231	478.768
Rentebaten	18	39.062-	81.177-
Mutatie voorzieningen	10	220.273-	780.802-
		274.896	383.211-
* Veranderingen in werkkapitaal			
Mutaties vorderingen en overlopende activa	5	498.576-	586.913
Mutatie nog te ontvangen interest	5	25.397-	34.092-
Mutaties voorraden	4	43.558-	3.555-
Mutaties kortlopende schulden	12	200.416	853.085
		367.115-	1.402.351
Kasstroom uit primaire activiteiten			
Ontvangen interest		64.459	115.269
Kasstroom uit operationele activiteiten			
		274.597	2.746.390
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
* Investeringsactiviteiten in immateriële vaste activa	1	299.914-	319.562-
* Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa	2	230.443-	285.625-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
		530.357-	605.187-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
* Mutatie langlopende schulden	11	150.000-	700.000-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
		150.000-	700.000-
		405.760-	1.441.203
Mutatie geldmiddelen			
Langlopende deposito's per 1 januari		-	1.000.000
Liquide middelen per 1 januari		11.930.514	9.489.245
Effecten per 1 januari		211	277
		11.930.725	10.489.522
Langlopende deposito's per 31 december		2.000.000	-
Liquide middelen per 31 december		9.524.705	11.930.514
Effecten per 31 december		260	211
		11.524.965	11.930.725
		405.760-	1.441.203

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in 2016 beschikbaar zijn gekomen, en van het gebruik ervan, en is opgesteld volgens de indirecte methode.

*: aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

Toelichting op de jaarrekening 2016

(alle bedragen in euro's)

ALGEMEEN EN GRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening omvat de financiële gegevens van de Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland, statutair gevestigd Keizersgracht 177 te 1016 DR Amsterdam, inclusief de regionale en plaatselijke geledingen. De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 voor Fondsenwervende Instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De Richtlijn 650 beoogt inzicht te verschaffen in de verwerving van fondsen en de daadwerkelijke besteding aan het doel waarvoor de fondsen zijn geworven. Daarnaast past Amnesty de 'Regeling beloning directeuren van goede doelen' en 'Richtlijn financieel beheer goede doelen' van Goede Doelen Nederland toe.

Amnesty International werkt voor mensenrechten. Die waarborgen vrijheid, gelijkheid en rechtvaardigheid. Amnesty doet onderzoek, voert actie en steunt verdedigers van mensenrechten wereldwijd.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar. De verslaggevingsperiode is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Functionele valuta en presentatievaluta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijkende cijfers

In de balans, de toelichting op de balans, de toelichting op de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn enkele cijfers over 2015 geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2016 mogelijk te maken. Dit betreft:

- de herrubricering van het CRM-systeem vanuit de *materiële vaste activa* naar de *immateriële vaste activa*
- de splitsing van de bestemmingsreserve *Nationale en internationale projecten* (eindstand 2015) in de bestemmingreserves *Nationale en internationale projecten algemeen* en *Hague Center for International Justice* (beginstand 2016)

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de vereniging zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Subsidieverplichtingen verdienen hierbij bijzondere aandacht. Vaak betreft dit verplichtingen voor meerdere jaren. Van een subsidieverplichting is sprake nadat het bestuur/de directie een besluit ter zake heeft genomen en dit kenbaar heeft gemaakt aan de subsidieontvanger, waardoor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting ontstaat. Deze verplichting wordt op de balans als schuld verantwoord en gelijktijdig wordt de last verwerkt in de staat van baten en lasten.

De ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden opgenomen voor het brutobedrag, tenzij anders vermeld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Amnesty maakt gebruik van schattingen bij de volgende balansposten:

- voorziening voor incurantheid op de voorraad merchandising
- voorziening voor oninbaarheid op vorderingen op debiteuren
- vorderingen inzake nalatenschappen en
- de reorganisatievoorziening

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta

In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden in de staat van baten en lasten opgenomen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum.

De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als resultaat in de staat van baten en lasten verwerkt.

Financiële instrumenten

De financiële instrumenten omvatten bij Amnesty International overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, schulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten direct verwerkt in de staat van baten en lasten. De organisatie maakt geen gebruik van afgeleide instrumenten (derivaten).

Voor de grondslagen van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waarde wijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de organisatie toekomend bedrag onder voorwaarden die de organisatie anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa (CRM-systeem) worden gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Voor de immateriële vaste activa wordt een afschrijvingspercentage van 25% gehanteerd.

Materiële vaste activa

De kantoorgebouwen en terreinen, installaties en inventaris worden gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijving over kantoorgebouwen wordt berekend als een percentage van de aanschafprijs minus de getaxeerde grondwaarde. De overige afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met de restwaarde.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Kantoorgebouwen 3,33%
- Verbouwingen en renovaties 5-20%
- Installaties en inventaris 10-25%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa verantwoorde deposito's worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere opbrengstwaarde. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten. Kortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Effecten

De beleggingen van de organisatie in aandelen worden, voor zover deze aandelen beursgenoteerd zijn, na de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Reserves en fondsen

Reserves

Er is een continuïteitsreserve gevormd, bedoeld om de continuïteit te waarborgen in het geval van (tijdelijk) tegenvallende inkomsten. Deze reserve voldoet aan het in de 'Richtlijn financieel beheer goede doelen' gestelde maximum van anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. De omvang van de continuïteitsreserve wordt als volgt berekend:

- 50% van de salaris- en gerelateerde kosten van het vaste personeel op jaarbasis
- 50% van de overige kosten werkorganisatie op jaarbasis
- 50% van de verplichte bijdrage aan de internationale organisatie op jaarbasis
- 100% van het verschil tussen de boekwaarde en de executiewaarde van het kantoorpand.

De bestemmingsreserves hebben een beperkte bestedingsmogelijkheid, die door het Bestuur is bepaald, en betreft geen verplichting. Het Bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Fondsen

Bestemmingsfondsen bestaan uit ontvangen gelden waarvan de beperkte bestedingsmogelijkheid door derden is bepaald. De toelichting op de verschillende bestemmingsfondsen is vermeld onder '9 - Fondsen'.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde wordt vergoed bij afwikkeling van de voorziening, dan wordt de vergoeding als een afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen als op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben.

In de reorganisatievoorziening zijn de als gevolg van de reorganisatie uit 2014 noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de organisatie.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Baten uit eigen fondsenwerving

'Bijdragen van leden' en 'Incidentele giften en schenkingen' worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Collecten worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Opbrengsten uit de verkoop van merchandising worden onder de baten tegen de brutowinst opgenomen. De brutowinst is de netto-omzet verminderd met de kostprijs van de verkochte artikelen. Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengst onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen. Onder de kostprijs wordt verstaan de inkoopwaarde van de goederen, verhoogd met de op de inkoop en verkoop drukkende directe (aan derden betaalde) verwervingskosten. De in dit verband gemaakte eigen kosten worden als kosten van fondsenwerving verantwoord.

Nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin ze worden onderkend en de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Het moment van onderkenning van een nalatenschap is de datum van melding bij Amnesty International. Nalatenschappen waarop vruchtgebruik door derden rust, worden pas in de baten opgenomen in het jaar waarin het vruchtgebruik eindigt.

Baten uit acties van derden

De ontvangen bijdragen van de Nationale Postcodeloterij worden als 'baten uit acties van derden' verantwoord voor het door Amnesty ontvangen bedrag. Verwerking vindt plaats in het jaar waarin de bate uit de actie van derden is ontvangen. De door Amnesty in het kader van een actie van derden betaalde kosten worden in de staat van baten en lasten onder 'kosten van acties derden' verantwoord.

Subsidies van overheden

Deze inkomsten worden verantwoord in het jaar waarin de bestedingen hebben plaatsgevonden. Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen of nog te ontvangen baten.

Amnesty accepteert geen overheidsgeld voor onderzoek, lobby en actievoeren, maar in bepaalde gevallen wel voor mensenrechteneducatie. Op een internationale vergadering in 2005 is afgesproken hoe wij mensenrechteneducatie definiëren en welke spelregels er zijn. De subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van het programma Samenspraak en Tegenspraak, dat wordt uitgevoerd binnen de Freedom from Fear-alliantie met Pax, is aangevraagd na toetsing van ons project door het Internationaal Bestuur.

Rentebaten/-lasten en soortgelijke opbrengsten/kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Huuropbrengsten

Huuropbrengsten worden lineair in de staat van baten en lasten opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst.

Lasten

Lasten worden onderverdeeld in drie hoofdgroepen:

- Besteed aan de doelstelling
- Kosten werving baten
- Kosten Beheer & Administratie

De kosten van besteding aan de doelstelling en werving baten bestaan uit twee componenten: directe kosten en indirecte kosten. Bij directe kosten is er een directe relatie tussen de kosten en de doelstelling. Deze worden voor 100% toegerekend aan de betreffende hoofdgroep. De indirecte kosten (zoals voor bedrijfsvoering; IT, facilitaire zaken en HR-adviseurs) hebben geen directe relatie met een specifieke doelstelling en worden over de hoofdgroepen verdeeld via een verdeelsleutel die gebaseerd is op de loonkosten van de medewerkers die direct werkzaam zijn op de hoofdgroepen.

Conform de aanbeveling van Goede Doelen Nederland (GDN) van januari 2008 worden de kosten van Bestuur, Ledenraad, directiesecretariaat en financiële en personeelsadministratie voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de directie worden voor 30% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie, voor 10% aan de hoofdgroep Werving baten en voor 60% aan de hoofdgroep Besteed aan doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Ondersteuning worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de coördinatie van de afdeling Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie & Actie en Media & Politieke Zaken worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Besteed aan de doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Fondsenwerving en Marketing worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Werving baten.

Personeelsbeloningen en pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vereniging.

Amnesty International (Nederland) heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Medewerkers die hiervoor in aanmerking komen hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het pensioenfonds PFZW. Amnesty International heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij PFZW, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Leasing

De organisatie kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Sinds 1 januari 2016 zijn er geen financiële en/of operationele leases van toepassing.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta zijn omgerekend naar de rapporteringsvaluta tegen de koers per transactiedatum.

TOELICHTING OP DE BALANS

1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	CRM-systeem
Stand per 1 januari	
Aanschafprijs	319.562
Cumulatieve afschrijvingen	36.714-
Boekwaarde	<u>282.848</u>
Mutaties in de boekwaarde:	
Investeringen	299.914
Afschrijvingen	123.059-
Totaal mutaties in de boekwaarde:	<u>176.855</u>
Stand per 31 december	
Aanschafprijs	619.476
Cumulatieve afschrijvingen	159.773-
Boekwaarde	<u>459.703</u>

De investeringen in de immateriële vaste activa betreffen de inrichting/ontwikkeling van het CRM-systeem.

2 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Kantoorgebouwen en terreinen	Installaties en inventaris *	Totaal
Stand per 1 januari			
Aanschafprijzen	10.006.975	1.110.508	11.117.483
Cumulatieve afschrijvingen	3.722.981-	1.036.374-	4.759.355-
Boekwaarde	6.283.994	74.134	6.358.128
Mutaties in de boekwaarde:			
Investeringen	134.577	95.866	230.443
Afschrijvingen	353.440-	51.022-	404.462-
	218.863-	44.844	174.019-
Desinvesteringen	14.907-	500.697-	515.604-
Hierover reeds afgeschreven	14.855	494.039	508.894
	52-	6.658-	6.710-
Totaal mutaties in de boekwaarde:	218.915-	38.186	180.729-
Stand per 31 december			
Aanschafprijzen	10.126.645	705.677	10.832.322
Cumulatieve afschrijvingen	4.061.566-	593.357-	4.654.923-
Boekwaarde	6.065.079	112.320	6.177.399

*: voor vergelijkingsdoeleinden is de stand per 1 januari van de Installaties en inventaris aangepast.

Onder de kantoorgebouwen zijn opgenomen:

Het pand Keizersgracht 175/177 te Amsterdam, kadastraal bekend in de gemeente Amsterdam, sectie E, nummer 8392 en groot zeventien aren en tweeëndertig centiaren, ingeschreven onder nummer 2271 als beschermd monument in de zin van de Monumentenwet 1988.

Het pand Keizersgracht 175/177 is in 2003 aangekocht, verbouwd, gerenoveerd en gebruiksklaar gemaakt. De onderhandse verkoopwaarde, leeg en vrij van huur is bij de taxatie van september 2014 bepaald op € 7.200.000, met een executiewaarde van € 5.040.000. Het pand wordt eens in de drie jaar getaxeerd door een onafhankelijke taxateur. Er zal in 2017 opnieuw een taxatie plaatsvinden.

De investeringen in de materiële vaste activa betreffen groot onderhoud (binnen en buiten) van het kantoorpand en vervanging van computerapparatuur. De desinvesteringen hebben met name betrekking op inventaris en computerapparatuur die, grotendeels aan het einde van de technische levensduur, zijn vervangen en/of afgestoten.

3 Financiële vaste activa

	Stand 31 december 2015	Verstrekkings	Herrubricering naar liquide middelen	Stand 31 december 2016
Langlopende deposito's	-	2.000.000	-	2.000.000
	-	2.000.000	-	2.000.000

Overzicht langlopende deposito's

	looptijd	bedrag	aflooptdatum	rentepercentage
Triodos Bank	3 jaar	1.000.000	30 maart 2019	0,4%
Triodos Bank	5 jaar	500.000	29 september 2021	0,3%
Triodos Bank	10 jaar	500.000	29 september 2026	0,8%
Totaal		2.000.000		

4 Voorraden

	31 december 2016	31 december 2015
Voorraad merchandising	103.331	68.170
Af: Voorziening voor incourantheid	9.335-	17.732-
	93.996	50.438

De voorraadwaardering op basis van de actuele waarde wijkt niet materieel af van bovenstaande waardering.

5 Vorderingen en overlopende activa

	31 december 2016	31 december 2015
Vorderingen op debiteuren wegens verkochte materialen	56.009	31.745
Te vorderen inzake nalatenschappen	2.636.789	1.962.971
Te ontvangen interest	28.193	53.590
Vordering op het Internationaal Secretariaat	-	3.991
Te ontvangen subsidie van Ministerie van Buitenlandse Zaken	-	35.128
Overige vorderingen en vooruitbetalingen	200.588	335.578
	2.921.579	2.423.003

In het saldo van de vorderingen op debiteuren is rekening gehouden met een voorziening voor oninbaarheid van € 2.945 (31 december 2015 € 1.672).

Bij de vorderingen op nalatenschappen is gebruik gemaakt van schattingen voor wat betreft de in nalatenschapdossiers aanwezige effecten, onroerend goed en andere onzekere componenten.

De Overige vorderingen en vooruitbetalingen bestaan uit een vordering op Movies that Matter (€ 33.426), vorderingen op adverteerders in Wordt Vervolgd (€17.303), vooruitbetaalde kosten (€ 74.909) en overige vorderingen.

Alle vorderingen zijn binnen een jaar opeisbaar.

6 Effecten

	Marktwaarde per 31 december 2016	Marktwaarde per 31 december 2015	Aanschafwaarde
Aandelen Royal Dutch Shell	260	211	288
	260	211	288

Amnesty International sluit elke vorm van speculatief beleggen uit. Er worden echter tien (10) aandelen Royal Dutch Shell aangehouden om aanwezig te kunnen zijn op de algemene vergadering van aandeelhouders en daar het gevoerde mensenrechtenbeleid van deze onderneming aan de orde te stellen. De aangehouden effecten zijn toegelaten tot de handel op de beurs.

7 Liquide middelen

	31 december 2016	31 december 2015
Deposito's	-	2.000.000
Spaartegoeden	7.622.268	9.249.467
Tegoeden op bankrekeningen op het secretariaat te Amsterdam en regiokantoren	1.542.565	285.868
Tegoeden op bankrekeningen lokale Amnesty-groepen	330.514	365.856
Kasmiddelen op het secretariaat te Amsterdam en regiokantoren	7.534	6.369
Kasmiddelen lokale Amnesty-groepen	21.824	22.954
	9.524.705	11.930.514

De spaartegoeden en tegoeden op bankrekeningen zijn direct opeisbaar, en worden aangehouden bij ASN Bank, ING, Rabobank en Triodos Bank.

Van de spaartegoeden en de tegoeden op bankrekeningen was per 31 december 2016 € 10.666 niet vrij besteedbaar in verband met twee afgegeven bankgaranties voor de huur van een regiokantoor en het kantoor van het Hague Center for International Justice.

De liquide middelen zijn in 2016 lager dan in 2015 als gevolg van bestedingen uit de bestemmingsreserves waarin nog niet bestede geworven middelen waren opgenomen, en vanwege het plaatsen van € 2.000.000 op deposito's met een looptijd langer dan een jaar (zie 3. *Financiële vaste activa*).

8 Reserves

De stand van de reserves

	31 december 2016	31 december 2015
Continuïteitsreserve	10.980.000	10.980.000
Bestemmingsreserves	4.875.898	4.482.640
	15.855.898	15.462.640

De mutaties in de reserves:

8.1 Continuïteitsreserve

	31 december 2016	31 december 2015
Stand per 1 januari	10.980.000	10.980.000
Dotatie / onttrekking	-	-
Stand per 31 december	<u>10.980.000</u>	<u>10.980.000</u>

De aangehouden continuïteitsreserve is gevormd ter dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Amnesty International op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Deze reserve voldoet aan het in de 'Richtlijn financieel beheer goede doelen' van Goede Doelen Nederland gestelde maximum van anderhalf (1,5) maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. De door Amnesty Nederland minimaal gewenste omvang van de continuïteitsreserve wordt als volgt berekend:

- 50% van de salaris- en gerelateerde kosten van het vaste personeel op jaarbasis
- 50% van de overige kosten werkorganisatie op jaarbasis
- 50% van de verplichte bijdrage aan de internationale organisatie op jaarbasis
- 100% van het verschil tussen de boekwaarde en de executiewaarde van het kantoorpand

Op basis van de begroting 2017 is berekend dat de continuïteitsreserve per 31 december 2016 minimaal € 9,66 miljoen moet bedragen. De reserve bedraagt € 10,98 miljoen en mag conform de Goede Doelen Nederland-norm maximaal € 13,21 miljoen bedragen. Het Bestuur heeft besloten om de continuïteitsreserve op het niveau van eind 2015 te handhaven.

8.2 Bestemmingsreserves

	Stand 31 december 2015	Toevoegingen via resultaatbestemming	Bestedingen via resultaatbestemming	Vrijval en overige mutaties	Stand 31 december 2016
Algemeen					
Nationale en internationale projecten algemeen	2.027.786	-	87.586	-	1.940.200
Internationale Organisatie					
Latente assessmentverplichting Internationaal Secretariaat	-	1.647.993	-	-	1.647.993
Mensenrechtenbeleid					
Hague Center for International Justice	66.409	-	66.409	-	-
Contra-terrorisme, radicalisering en buitenl. strijders	-	190.000	22.789	-	167.211
Syria Lawyers Justice NL	-	100.000	59.690	40.310	-
Police use of lethal force and lack of acc. in Brazil	-	120.000	70.000	-	50.000
Mobilisatie en Actie					
Lokale Amnesty-groepen	390.945	-	36.472	-	354.473
Extra reservecapaciteit Vluchtelingen-campagne	-	100.000	60.000	40.000	-
Naar een jongere en meer diverse achterban	-	100.000	-	-	100.000
Verbetering Dienstverlening	-	100.000	-	-	100.000
Zichtbaarheid	500.000	-	491.207	8.793	-
Media en Politieke Zaken					
Samenwerkingsverbanden - Movies that Matter	97.500	-	-	-	97.500
Nieuwe website	150.000	-	115.394	-	34.606
Rappers achter Tralies	-	380.000	350.295	-	29.705
Strategische Verkenningen					
International Criminal Court Futures	-	150.000	20.000	-	130.000
Werving Baten					
Fondsenwerving	1.000.000	-	1.000.000	-	-
Ondersteuning					
Opleiding	100.000	-	100.000	-	-
Organisatie	150.000	-	129.213	20.787	-
Verandercapaciteit Ondersteuning	-	120.787	56.577	-	64.210
Trainee-programma Amnesty	-	160.000	-	-	160.000
	4.482.640	3.168.780	2.665.632	109.890	4.875.898

Bestemmingsreserve Nationale en Internationale Projecten

Voor de middelen in deze reserve zijn in de begroting voor 2017 plannen geformuleerd om te komen tot besteding aan de activiteiten van Amnesty International. Dit is conform het financieel beleid om nog niet bestede middelen binnen 2 jaar na verkrijging te besteden.

Bestemmingsreserve Latente assessmentverplichting Internationaal Secretariaat

Met de introductie van het nieuwe model ter berekening van de bijdrage aan de internationale Amnesty organisatie komt het verschil in vastleggingsregels onder Nederlands respectievelijk Brits regiem directer naar voren. In Nederland moeten wij de inkomsten uit nalatenschappen in de inkomsten meenemen in het jaar van melding van de nalatenschap. Onder de Britse verslagleggingsregels mogen deze inkomsten pas in de inkomsten worden genomen op het moment van daadwerkelijke uitkering. Dit betekent dat wij het deel van de inkomsten uit nalatenschappen wat volgens de vastgestelde berekeningswijze afgedragen moet worden aan de internationale organisatie, moeten gaan reserveren omdat hier een latente betalingsverplichting in de toekomst tegenover staat, namelijk op het moment van uitbetaling van de nalatenschap. Hiermee creëren we de zekerheid dat we middelen voor de afdracht ook werkelijk beschikbaar hebben. We hebben deze latente verplichting per ultimo 2016 gecreëerd.

Bestemmingsreserve Hague Center for International Justice

In 2016 heeft de laatste bijdrage plaatsgevonden aan het Hague Center for International Justice door Amnesty Nederland. Vanaf 2017 wordt dit center gefinancierd door het Internationaal Secretariaat van Amnesty International, dat hiervoor ook in 2016 al een bijdrage deed.

Bestemmingsreserve Contra-terrorisme, radicalisering en buitenlandse strijders

Dit is een van de extra projecten die zijn opgestart in 2016. Dit project beoogt (de uitvoering van) het Nederlandse contraterrorisme en antiradicaliseringsbeleid te onderzoeken, monitoren en te beïnvloeden, met als doel dat Nederlandse contraterrorisme wet- en regelgeving voldoet aan internationale mensenrechten- en rechtstatelijke standaarden.

Bestemmingsreserve Syria Lawyers Justice NL

Een extra in 2016 goedgekeurd project dat beoogt een trainingsprogramma op te zetten voor Syrische juristen die in Nederland verblijven, het opleiden en informeren van Syrische juristen over rechtsgang (train de trainer), documentatie initiatieven en het ontwikkelen van een programma om oorlogsmisdaden te documenteren.

Bestemmingsreserve Police use of lethal force and lack of accountability in Brazil

Het doel is het documenteren en analyseren van politiegeweld in Noord Oost Brazilië, het vergroten van de capaciteit om politiegeweld te identificeren, documenteren en aanhangig te maken en druk zetten op de overheid om maatregelen te nemen.

Bestemmingsreserve Lokale Amnesty-groepen

Deze bestemmingsreserve bestaat uit middelen die onder beheer van de lokale Amnesty-groepen staan.

Bestemmingsreserve Extra reservecapaciteit Vluchtelingen-campagne

Dit betreft een extra project in 2016. Het doel is, voortuitlopend op de internationale vluchtelingencampagne extra onderzoek door Amnesty naar schendingen van mensenrechten van vluchtelingen in Turkije en Griekenland/Balkan te laten plaatsvinden. Er is extra capaciteit ingehuurd. Niet het gehele budget is besteed. Het nog niet bestede deel valt vrij.

Bestemmingsreserve Naar een jongere en meer diverse achterban

Het doel van dit extra project is substantieel meer en jongere activisten/vrijwilligers met een meer diverse achtergrond duurzaam te betrekken bij de organisatie (met daarbij specifiek aandacht voor offline activiteiten). Als gevolg van capaciteitsproblemen is dit project niet in 2016 gestart maar per januari 2017.

Bestemmingsreserve Verbetering Dienstverlening (voorheen Front- en Backoffice)

Dit project beoogt de dienstverlening aan onze leden, achterban en bezoekers te verbeteren. Eind 2016 is hiermee gestart maar er zijn nog geen kosten gemaakt en krijgt in 2017 haar beslag.

Bestemmingsreserve Zichtbaarheid

De bestedingen hebben plaatsgevonden aan onder andere de schrijfmarahton, advertenties in traditionele en niet-traditionele media, het EU-voorzitterschap van Nederland en diverse andere acties.

Bestemmingsreserve Samenwerkingsverbanden

Het in deze reserve verantwoorde bedrag is beschikbaar voor aanvragen van Movies that Matter in de komende jaren. Movies that Matter heeft begin 2017 een aanvraag ingediend waarmee deze bestemmingsreserve volledig wordt besteed.

Bestemmingsreserve Nieuwe website

In 2016 is de nieuwe website ontwikkeld die begin 2017 live is gegaan.

Bestemmingsreserve Rappers achter de tralies

In dit extra project is een serie gemaakt van vier afleveringen waarin bekende rappers aandacht voor vrijheid van meningsuiting vragen. De serie wordt op televisie uitgezonden door RTL5 vanaf 4 april 2017.

Bestemmingsreserve International Criminal Court (ICC) Futures

Met het ICC Futures project beoogt Amnesty zicht te krijgen op mogelijke scenario's voor de toekomst van het Strafhof en wat deze voor het handelen van Amnesty en andere NGO's, gericht op een effectieve bestrijding van straffeloosheid, zullen betekenen.

Bestemmingsreserve Fondsenwerving

Uit deze reserve zijn in 2016 de extra fondswervende inspanningen gefinancierd.

Bestemmingsreserve Opleiding

In 2016 is er veelvuldig gebruik gemaakt van de mogelijkheid om opleidingen te volgen door medewerkers. De reserve is volledig besteed.

Bestemmingreserve Organisatie

In 2016 zijn diverse systemen geupgrade (onder andere mail van Lotus Notes naar Outlook, HR: van Pion naar HR2Day, firewall vernieuwd), is een deel van het papieren archief overgedragen aan IISG en door hen geïndexeerd en gearhiveerd, doorlichting van de BTW-situatie uitgevoerd en een IT-audit gestart. Daarnaast is extra capaciteit ingehuurd om de voortgang van de werkzaamheden te waarborgen en de werkdruk hanteerbaar te krijgen.

Bestemmingsreserve Verandercapaciteit Ondersteuning

Binnen dit (extra) project hebben we externe capaciteit ingehuurd om de kwaliteit van de ondersteunende processen op een kwalitatief voldoende niveau te brengen. De focus heeft hierbij met name gelegen om de uit de implementatie van Salesforce voortkomende aandachtspunten op te lossen.

Bestemmingsreserve Traineeprogramma

We willen met dit project nieuw jong talent aantrekken dat onze diversiteit vergroot in de vorm van een Human Rights traineeship programma en hen daarin op te leiden tot een mensenrechtenspecialist. Dit extra project start in 2017.

Het bestuur heeft de resultaatbestemming zoals opgenomen in de staat van baten en lasten vastgesteld.

9 Fondsen

	Stand 31 december 2015	Toevoegingen via resultaatbestemming	Bestedingen via resultaatbestemming	Stand 31 december 2016
Relief	30.042	2.730	19.992	12.780
Proceswaarneming Turkije	37.587	4.000	25.330	16.257
Groiefonds	6.153	1.135	-	7.288
Pride Fonds	20.508	9.317	16.409	13.416
HURICAP / Syria Lawyers Project	39.265	163.789	116.997	86.057
Indonesië documentatie	18.046	-	18.046	-
Voorlichting & Educatie	31.909	125	3.755	28.279
Gastlessen	-	13	13	-
Saoedi Arabië	7.731	-	7.731	-
YHRM School	115.736	24.936	88.673	51.999
	306.977	206.045	296.946	216.076

Relief

Het bestemmingsfonds relief bevat middelen te besteden aan ondersteuning van slachtoffers van mensenrechtenschendingen en/of hun gezinnen. In 2016 hebben we onder andere steun verleend aan een seculiere blogger in Bangladesh, voor activisten in Kirgizië zijn tegen afluisteren beveiligde telefoons aangeschaft, en er is (juridische) bijstand verleend aan mensenrechtenactivisten in Turkmenistan, Oekraïne, Tsjetsjenië en Azerbeidzjan.

Proceswaarneming Turkije

Het project heeft tot doel om rechtzaken op het gebied van vrijheid van meningsuiting te volgen in Turkije. Amnesty wil volgen of de verdachten een eerlijk proces krijgen. Hiertoe hebben enkele uitzendingen van medewerkers plaatsgevonden waardoor internationale Amnesty aanwezigheid bij sleutel-processen werd gewaarborgd. Tevens hebben blogs en media-coverage er voor aandacht gezorgd dat bij het publiek meer aandacht is gevestigd op het belang van een eerlijke rechtsgang in Turkije.

Groiefonds

Vanuit het groiefonds is ondersteuning gegeven aan de ontwikkeling van de Amnesty secties met groeipotentie. In 2016 zijn hiervoor geen bestedingen ten laste van het fonds geboekt.

Pride Fonds

In 2016 zijn enkele LHBT-mensenrechtenverdedigers ondersteund vanuit het Pridefonds. Het pridefonds zal in 2017 worden gestopt. De nog beschikbare middelen zullen worden besteed aan het LHBT-werk.

Human Rights Capacity Building Programme (HURICAP) / Syria Lawyers project

Het Huricap Programma van Amnesty International Nederland verzorgt training in het monitoren, documenteren en rapporteren van mensenrechtenschendingen. Monitors worden opgeleid in verschillende onderzoekstechnieken. Daarnaast werd uit dit fonds een bijdrage geleverd aan het Syria Lawyers Project.

Indonesië documentatie

Alle middelen uit dit fonds zijn besteed. Het fonds wordt per 31 december 2016 opgeheven.

Voorlichting & Educatie

In 2016 bleven de formats gestaag aftrek vinden, bij verschillende doelgroepen waaronder ook young professionals. Met name de laagdrempelige pubquiz, in 2016 uitgebreid met een module over vluchtelingen, blijkt populair. In 2017 pleegt Amnesty extra inzet op het bereiken van een jongere doelgroep met een etnisch-cultureel diverse achtergrond, onder meer via de inzet van peer educators. De bestaande formats zullen worden uitgebreid met modules op diverse mensenrechtentema's en mede door deze peer educators worden gebruikt om met leerlingen op het mbo over mensenrechten in gesprek te gaan.

Saoedi Arabië

De beschikbare middelen zijn besteed aan de geplande bestemming zoals een (lobby)bijeenkomst voor mensenrechtenverdedigers en in Saoedi-Arabië werkzame diplomaten van de EU en haar lidstaten. Het fonds wordt per 31 december 2016 opgeheven.

YHRM School

In 2015 zijn op succesvolle wijze fondsen geworven voor de human rights school van de Youth Human Rights Movement uit Rusland, die jonge mensenrechtenactivisten traint in het werken aan de bescherming van mensenrechten in eigen land. De besteding van middelen is in 2016 gestart en zal voortgaan in 2017.

10 Voorzieningen

Reorganisatievoorziening

Kortlopende verplichtingen (looptijd korter dan een jaar)
Langlopende verplichtingen (looptijd langer dan een jaar)

	31 december 2016	31 december 2015
	133.950	215.842
	32.900	171.281
	166.850	387.123

De reorganisatievoorziening bevat de maximaal mogelijke aanspraken waarop ex-medewerkers recht hebben volgens de regelingen uit het sociaal plan dat geldig was ten tijde van de reorganisatie. De langst nog lopende aanspraak eindigt in 2019.

Het verloop van de voorziening is als volgt:

Stand per 1 januari

Afboekingen ten laste van de voorziening
Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten

Stand per 31 december

	31 december 2016	31 december 2015
	387.123	1.167.925
	172.036-	727.743-
	48.237-	53.059-
	166.850	387.123

De afboeking ten laste van de reorganisatievoorziening betreft het bedrag waarop ex-werknemers aanspraak hebben gemaakt in 2016. De vrijval betreft het bedrag waarop door ex-werknemers geen aanspraak meer zal worden gemaakt.

11 Langlopende schulden

	31 december 2016	31 december 2015
Te betalen aan het Internationaal Secretariaat inzake versterking Amnesty-activiteiten in Afrika	150.000	300.000
	150.000	300.000

Op grond van afspraken uit 2010 moet er in totaal nog een bedrag van € 300.000 worden betaald aan het IS inzake Amnesty-activiteiten in Afrika. € 150.000 hiervan zal pas worden betaald in 2018 en is daarom onder de langlopende schulden verantwoord. De overige € 150.000 wordt in 2017 betaald en is opgenomen onder de kortlopende schulden.

12 Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31 december 2016	31 december 2015
Crediteuren	1.399.151	1.282.442
Belastingen en sociale premies	182.382	131.988
Vakantiegeld en vakantiedagen inclusief sociale lasten	603.115	520.060
Te betalen aan het Internationaal Secretariaat inzake versterking Amnesty-activiteiten in Afrika	150.000	1.700.000
Nog te betalen aan het Internationaal Secretariaat	34.952	-
Vooruitontvangen subsidie van Ministerie van Buitenlandse Zaken	294.225	473.800
Vooruitontvangen projectbijdragen	1.765.838	119.761
Aangegane verplichtingen met HURICAP-partners	43.789	52.381
Overige schulden en overlopende passiva	315.366	307.970
	4.788.818	4.588.402

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan 1 jaar verantwoord. Verplichtingen die betrekking hebben op jaren gelegen na één jaar na balansdatum zijn verwerkt onder de langlopende schulden.

De nog te betalen bijdrage aan het Internationaal Secretariaat van € 150.000 betreft de toezegging voor verdere ontwikkeling van Amnesty-activiteiten in Afrika in 2017. In overleg met het Internationaal Secretariaat vindt afstemming plaats over de realisatie van de doelstellingen en het tempo van de bestedingen in de komende jaren.

De vooruitontvangen subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken betreft ontvangen, nog te besteden subsidie in het kader van het Strategisch Partnerschap. Dit betreft een nieuw aangegaan partnerschap met Pax dat gefinancierd wordt door het Ministerie van Buitenlandse Zaken over de periode van 2016 t/m 2020.

Onder vooruitontvangen projectbijdragen zijn opgenomen de ontvangen, nog te besteden bijdragen van Adessium en de Nationale Postcode Loterij.

Van Adessium hebben we in 2014 een bedrag van € 120.000 en in 2016 een bedrag van € 100.000 ontvangen voor het project "Mensen zonder verblijfsrecht in Nederland". Hiervan is per saldo nog € 71.588 te besteden.

Van de Nationale Postcode Loterij hebben we in 2016 een extra projectbijdrage van € 1.785.000 ontvangen voor het project *Protect Civilians: Amnesty International's Crisis Response*. Eind 2016 is hiervan nog € 1.694.250 te besteden.

De aangegane verplichtingen met Huricap-partners hebben betrekking op projecten die worden uitgevoerd met de subsidie die van het Ministerie van Buitenlandse Zaken is ontvangen voor educatieve mensenrechtenprojecten in Afrika in het kader van het programma Samenspraak en Tegenspraak.

Onder overige schulden en overlopende passiva is onder andere opgenomen een bedrag van € 60.000 voor de vooruitontvangen termijn voor 2017 van een bij notariële akte vastgelegde periodieke schenking van in totaal € 300.000. Daarnaast is een bedrag van in totaal € 204.068 aan vooruitbetaalde kosten opgenomen, waaronder een vooruitbetaling voor de TV-serie Rappers achter Tralies van € 116.756

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Lease-overeenkomst kopieerapparatuur

Er wordt geen apparatuur meer geleased.

Huurcontract regiokantoren en kantoor Hague Center for International Justice

Voor de huisvesting van het voormalige regiokantoor Eindhoven en het Hague Center for International Justice (Den Haag) wordt kantoorruimte gehuurd. Het totaalbedrag voor 2016 zal circa € 41.745 bedragen. De huur van het kantoor in Eindhoven loopt augustus 2017 af. Het huurcontract van het Hague Center for International Justice is per jaar opzegbaar.

Vruchtgebruik nalatenschappen

Nalatenschappen waarop een vruchtgebruik door derden rust worden pas opgenomen in de baten in het jaar waarin dat vruchtgebruik eindigt. Uit hoofde hiervan had Amnesty International eind 2016 een uitgesteld recht van € 1.109.693 in 16 dossiers.

Afgegeven bankgaranties

Van de spaartegoeden en de tegoeden op bankrekeningen was per 31 december 2016 € 10.666 niet vrij besteedbaar in verband met twee afgegeven bankgaranties voor de huur van een regiokantoor en het kantoor van het Hague Center for International Justice.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

13 Bijdragen van leden

	2016	Begroting 2016	2015
Bijdragen van leden	13.655.473	13.100.000	13.095.893
Bijdragen van leden via periodieke gift	1.161.986	1.000.000	1.113.398
	14.817.459	14.100.000	14.209.291

De inkomsten uit bijdragen van leden betreffen contributies, donaties, extra giften van leden en periodieke (notariële en onderhandse) schenkingen. De hogere realisatie op deze structurele inkomsten is gerealiseerd doordat we in 2016 in staat zijn gebleken het ledenaantal te stabiliseren (voor het eerst sinds 2009!). Dit in combinatie met het feit dat nieuwe leden een hoger jaarbedrag bijdragen en we geheel 2016 baat hebben gehad bij de upgradingsactie van 2015. Daarnaast zijn in 2016 ook succesvolle extra giftverzoeken uitgevoerd waarop goed en ruim is gereageerd.

Eind 2016 hadden we een ledenstand van 250.521 en ultimo 2015 250.941. Dat betekent een netto teruggang van 420 leden; we hebben 18.637 nieuwe leden geworven en er hebben er 19.057 opgezegd.

14 Incidentele giften en schenkingen

	2016	Begroting 2016	2015
Giften van particulieren	862.311	402.000	582.732
Bijdragen van groepen	153.909	200.000	142.256
Giften van fondsen/instellingen/bedrijven	597.847	354.000	678.343
	1.614.067	956.000	1.403.331

De giften van fondsen/instellingen/bedrijven, zoals ASN Bank en Adessium, bestaan deels uit giften met een geormerkte bestemming. Van het totaalbedrag van de incidentele giften en schenkingen heeft € 428.789 een bestemming die door de schenker in overleg met Amnesty is bepaald (zie 'Overzicht gebonden inkomsten').

15 Resultaat merchandising

	2016	Begroting 2016	2015
Netto omzet	404.118	300.000	361.013
Kostprijs	172.926-	150.000-	155.910-
Bruto winst	231.192	150.000	205.103
Inkomsten uit royalties, licenties e.d.	3.371	10.000	12.951
Baten uit merchandising	234.563	160.000	218.054

De inkomsten uit merchandising zijn hoger dan begroot door een hogere omzet. Dit wordt veroorzaakt door de introductie van een nieuwe catalogus, een vernieuwd assortiment en meer marketing aandacht voor de webshop (onder andere door te adverteren op facebook).

16 Baten uit acties van derden

	2016	Begroting 2016	2015
Bijdrage Nationale Postcode Loterij	3.600.000	3.600.000	3.600.000
Extra bijdrage Nationale Postcode Loterij	90.750	-	-
	3.690.750	3.600.000	3.600.000

De reguliere bijdrage van de Nationale Postcode Loterij bedroeg € 3.600.000. De Nationale Postcode Loterij heeft ook voor de periode 2017-2020 weer een jaarlijkse bijdrage toegezegd.

Daarnaast hebben we in 2016 een eenmalige extra bijdrage ontvangen voor het project *Protect Civilians: Amnesty International's Crisis Response* dat grotendeels door het Internationaal Secretariaat wordt uitgevoerd. In totaal is van de Nationale Postcode Loterij voor dit project een bedrag van € 1.785.000 ontvangen. Conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving mag dit bedrag pas als inkomsten worden verantwoord zodra besteding heeft plaatsgevonden.

17 Subsidies van Overheden

	2016	Begroting 2016	2015
Subsidie van Ministerie van Buitenlandse Zaken	827.975	1.095.000	801.491
	<u>827.975</u>	<u>1.095.000</u>	<u>801.491</u>

2016 is het eerste jaar dat Amnesty subsidie ontvangt van het Ministerie van Buitenlandse Zaken voor educatieve mensenrechtenprojecten voor het nieuwe programma Samenspraak en Tegenspraak binnen de alliantie "Freedom from Fear". PAX is hiervan de penvoerder en Amnesty voert een deel van het programma uit.

Amnesty accepteert geen overheidsgeld voor onderzoek, lobby en actievoeren, maar in bepaalde gevallen wel voor mensenrechteneducatie. In 2005 is in internationaal Amnesty verband afgesproken hoe wij mensenrechteneducatie definiëren en welke spelregels er zijn.

18 Rentebaten

	2016	Begroting 2016	2015
Interest	39.062	75.000	81.177
	<u>39.062</u>	<u>75.000</u>	<u>81.177</u>

Door de nog steeds dalende rentestand (de rentevergoeding benadert de 0%) zijn de rentebaten lager uitgevallen dan begroot.

19 Overige baten

	2016	Begroting 2016	2015
Netto-inkomsten uit advertenties in Wordt Vervolgd	22.286	30.000	42.847
Abonnementen Wordt Vervolgd	1.663	4.000	4.063
Opbrengsten uit verhuur	140.288	180.000	179.672
Vrijval reorganisatievoorziening	48.237	-	88.136
Overige baten	566	-	4.809
	<u>213.040</u>	<u>214.000</u>	<u>319.527</u>

De advertentie-inkomsten voor het magazine Wordt Vervolgd zijn licht lager dan begroot als gevolg van een gewijzigd advertentiebeleid en de moeilijke advertentie verkoopmarkt.

Bij de opbrengsten uit verhuur van kantoorruimte opgenomen zijn in de begroting ook de doorbelaste personeelskosten aan Movies That Matter opgenomen. Deze zijn wel gerealiseerd maar verantwoord onder de personeelskosten. In 2016 heeft een huurder (Stichting De Werkelijkheid) de huurovereenkomst beëindigd.

Uit de reorganisatievoorziening kon wederom een bedrag vrijvallen doordat voormalige medewerkers een nieuwe baan hebben gevonden of anderszins geen aanspraak meer maken op het wachtgeld.

20 Internationale organisatie

	2016	Begroting 2016	2015
Bijdrage internationale organisatie			
Bijdrage Internationaal Secretariaat	9.926.328	9.170.000	9.135.434
Bijdrage AI European Association	290.622	309.000	273.209
	10.216.950	9.479.000	9.408.643
Overige kosten internationaal			
Overige kosten internationaal	47.464	30.414	33.122
	47.464	30.414	33.122
Totaal Internationale organisatie	10.264.414	9.509.414	9.441.765

De bijdrage aan de internationale organisatie valt hoger uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de invoering van het nieuwe Distribution systeem (assessment berekening, besloten op ICM 2015) waar in het lopende jaar direct het over dat jaar verschuldigde assessment wordt berekend en afgedragen. De realisatie van meer inkomsten dan begroot in een jaar leidt dan ook tot een hogere bijdrage (en vice versa). De begrote bijdrage is berekend op basis van de begrote inkomsten. In de bijdrage zit een vrijwillige extra afdracht van € 548.000, die ook begroot was.

21 Mensenrechtenbeleid

	2016	Begroting 2016	2015
Mensenrechtenprogramma's			
Strategische landen	687.559	485.925	431.932
Investeren in mensenrechten	345.025	347.514	316.184
Sportevenementen en Mensenrechten	70.826	138.903	93.906
Veiligheid en Mensenrechten	124.467	136.352	119.801
Mensenrechten dicht bij huis	484.592	381.717	388.053
	1.712.469	1.490.411	1.349.876
Mensenrechteneducatie in Nederland	454.770	454.240	360.149
Internationale projecten			
Human Rights Capacity building (HURICAP)	1.047.509	1.207.703	1.212.564
Police and Human Rights Programme	225.552	239.241	238.543
Chicoco	-	-	60.000
	1.273.061	1.446.944	1.511.107
Overige programma's			
Relief	19.992	10.000	19.320
Pride Fonds	16.409	25.000	20.715
AI Center for International Justice	103.627	101.090	117.069
Protect Civilians	90.750	-	-
	230.778	136.090	157.104
Mensenrechtenbeleid overig	421.922	399.411	277.974
Totaal Mensenrechtenbeleid	4.093.000	3.927.096	3.656.210

Binnen mensenrechtenbeleid is gewerkt aan de diverse mensenrechtenprogramma's. Het gaat hierbij om onze activiteiten op het gebied van mensenrechtenprogramma's zoals surveillance, etnisch profileren, vluchtelingen, HURICAP, mensenrechteneducatie (meer dan 100.000 scholieren bereikt), eerlijke geldwijzer en sport en mensenrechten. Het programma Sport en Mensenrechten is eind 2016 beëindigd aangezien hier onvoldoende resultaten konden worden geboekt. De bestedingen liggen in 2016 hoger dan in 2015 als gevolg van de inzet op extra projecten.

22 Mobilisatie en Actie

	2016	Begroting 2016	2015
Campagnes en acties	1.240.963	1.188.773	1.093.399
Versterking Amnesty beweging in Nederland	1.442.225	1.464.709	1.381.633
Mobilisatie en Actie Documentatie	-	7.000	-
Mobilisatie en Actie Zichtbaarheid	491.207	500.000	255.946
	3.174.395	3.160.482	2.730.978

Mobilisatie & Actie heeft campagne gevoerd op Vluchtelingen. Tevens zijn acties gevoerd rondom diverse gelegenheden in verband met het EU-voorzitterschap van Nederland, diverse bliksemacties gevoerd en petitie opgesteld en aangeboden. Er is gedemonstreerd bij ambassades (onder andere Turkije, Rusland en Saoedi Arabië), de 10 december Schrijfmarathon is georganiseerd (meer dan 400 plaatsen in Nederland) en op de diverse festivals is aandacht gevraagd voor mensen waarvan de mensenrechten worden geschonden en is er lobby gevoerd.

23 Media en Politieke zaken

	2016	Begroting 2016	2015
Politieke zaken	300.967	309.177	281.987
Publiekscommunicatie			
Voorlichting	2.163.432	1.838.303	1.584.250
Movies that Matter	309.378	309.604	309.865
	2.472.810	2.147.907	1.894.115
Media en Politieke zaken algemeen	101.857	121.566	101.142
Totaal Media en Politieke zaken	2.875.634	2.578.650	2.277.244

De afdeling Media & Politieke Zaken heeft haar activiteiten gericht op lobby, publieksvoorlichting en het verkrijgen van media aandacht voor onze activiteiten. Dat is in 2016 goed gelukt, we zijn veel in het nieuws geweest en bijvoorbeeld een aantal maal de opening van het journaal geweest of het gesprek tijdens kamerdebatten. Tevens hebben we ons geroerd op social media (Op Facebook meer dan 135.000 pagina-likes). De extra uitgaven boven de begroting komen voort uit het extra project "Rappers achter de tralies".

24 Strategische Verkenningen

	2016	Begroting 2016	2015
Strategische Verkenningen	246.176	255.016	238.361
Totaal Strategische Verkenningen	246.176	255.016	238.361

Strategische Verkenningen heeft een aantal bundels uitgegeven als resultaat van onderzoek en workshops georganiseerd.

Kengetallen

	2016	Begroting 2016	2015
Bestedingspercentage 1 - t.o.v. baten			
Besteed aan de doelstelling	20.653.619	19.430.658	18.344.558
Totaal van de baten	26.651.540	22.990.000	25.226.389
Bestedingspercentage	77,5%	84,5%	72,7%
Bestedingspercentage 2 - t.o.v. lasten			
Besteed aan de doelstelling	20.653.619	19.430.658	18.344.558
Totaal van de lasten	26.349.183	24.913.600	23.614.408
Bestedingspercentage	78,4%	78,0%	77,7%

25 Werving baten

	2016	Begroting 2016	2015
Kosten eigen fondsenwerving			
Fondsenwerving particulieren	2.884.240	2.915.688	2.815.642
Major donors & partnerships	315.864	348.175	312.993
Collecte & Evenementen	312.048	389.220	292.563
Merchandising	235.055	252.692	216.771
Nalatenschappen	166.060	231.064	168.694
Welkomstpakketten en verhuisservice	62.790	70.273	77.069
Rappers achter tralies	70.059	-	-
Marketing algemeen	242.180	222.930	270.641
	4.288.296	4.430.042	4.154.373
Kosten acties van derden	26.417	56.905	50.306
Totaal Werving baten	4.314.713	4.486.947	4.204.679

De bestedingen aan werving van baten (eigen fondsenwerving) betreffen de werving van leden, het upgraden van leden (vragen om hogere bijdrage) en ledenbehoud, de kosten van de collecte, merchandising, evenementen en de kosten voor relatiemanagement van niet-particulieren. Met deze inspanningen hebben we bereikt dat het leden aantal voor het eerst sinds 2009 is gestabiliseerd.

Kengetal

	2016	Begroting 2016	2015
Kostenpercentage fondsenwerving			
Baten eigen fondsenwerving	21.880.713	18.006.000	20.424.194
Kosten eigen fondsenwerving	4.288.296	4.430.042	4.154.373
Bestedingspercentage	19,6%	24,6%	20,3%

26 Beheer en administratie

	2016	Begroting 2016	2015
Kosten beheer en administratie	1.380.851	995.995	1.065.171
Totaal Beheer en administratie	<u>1.380.851</u>	<u>995.995</u>	<u>1.065.171</u>

Amnesty Nederland volgt de aanbeveling van Goede Doelen Nederland over de kosten die vallen onder Beheer en Administratie: kosten Bestuur, Ledenraad, een deel van het management en de financiële en personeelsadministratie. De hogere kosten dan begroot worden verklaard door de inzet van extra mensen om de voortgang van de werkzaamheden binnen met name ondersteuning (als gevolg van langdurig verzuim en werkdruk) te waarborgen.

Kengetal

	2016	Begroting 2016	2015
Percentage kosten beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	1.380.851	995.995	1.065.171
Totale lasten	26.349.183	24.913.600	23.614.408
Percentage kosten beheer en administratie	<u>5,2%</u>	<u>4,0%</u>	<u>4,5%</u>

Kosten werkorganisatie

	2016	Begroting 2016	2015
<i>Personeelskosten</i>			
Salarissen	4.621.735	4.431.000	4.328.721
Sociale lasten	794.650	723.000	698.969
Pensioenkosten	835.665	811.000	806.001
Extern personeel	629.506	170.000	276.359
Woon-werk reiskosten	142.014	105.000	121.963
Opleiding/scholing/loopbaanbegeleiding	119.773	140.000	48.401
Wervingskosten	4.030	3.000	6.645
Overig	71.244	82.000	49.155
Doorberekende personeelskosten aan derden	58.500-	20.000-	20.114-
	7.160.117	6.445.000	6.316.100

De stijging van de personeelskosten zit met name in de inhuur van extern personeel. Dit betreft zowel medewerkers ter vervanging voor langdurig verzuim en extra capaciteit alsmede inhuur van freelancers/zzp-ers voor extra projecten. De inhuur van de freelancers/zzp-ers is gedekt vanuit de middelen voor de extra projecten. Daarnaast zijn er veel opleidingskosten gemaakt (ook gedekt uit de bestemmingsreserve) en is er een toename van de salariskosten omdat enkele medewerkers in tijdelijke dienst zijn genomen vanwege de onzekerheid rondom de wetgeving inzake inhuur freelancers/zzp-ers.

Huisvestingskosten

Onderhoud	41.439	30.000	45.167
Schoonmaak	82.055	100.000	97.121
Energie	53.185	75.000	78.123
Verzekeringen	8.276	15.000	13.263
Grondlasten, onroerend goed belasting etc.	17.500	18.000	17.268
Beveiliging	29.417	25.000	28.419
	231.872	263.000	279.361

Kantoor- en algemene kosten

Bureaunkosten	659.996	672.000	549.271
Bestuurskosten	12.107	5.000	3.371
Ledenraad	10.510	25.000	2.378
Overige kosten werkorganisatie	200.901	167.000	225.744
	883.514	869.000	780.764

Afschrijving

Afschrijving gebouwen	353.491	370.000	327.668
Afschrijving kantoorinventaris	10.463	30.000	15.951
Afschrijving computerapparatuur	42.902	130.000	85.851
Afschrijving CRM-systeem	123.059		36.714
Afschrijving Collectebussen	4.315	-	12.982
Totaal afschrijving	534.230	530.000	479.166

De afschrijving computerapparatuur is gestegen door de aanschaf van nieuwe apparatuur (onder andere PC's en firewall) ter vervanging van apparatuur die reeds lang was afgeschreven.

De afschrijvingskosten van het CRM-systeem zijn gestegen doordat in 2016 dit systeem verder ontwikkeld is.

Totaal kosten werkorganisatie	8.809.733	8.107.000	7.855.391
--------------------------------------	------------------	------------------	------------------

Nadere specificatie kantoor- en algemene kosten

	2016	Begroting 2016	2015
Bureaunkosten			
Telefonie	24.455	25.000	14.090
Verzendkosten	100.024	72.000	67.802
Reproductie	31.196	55.000	43.940
Kantoorartikelen	10.007	5.000	4.662
Huishouding / lunch	88.586	50.000	83.280
Upgrade processen	94.541	150.000	
Informatie Technologie	311.187	315.000	335.497
	659.996	672.000	549.271

Het is in 2016 niet gelukt om de verzendkosten volledig uit te splitsten naar de diverse afdelingen en programma's. Hierdoor zijn de hier gerapporteerde kosten hoger dan begroot. De kosten voor de huishouding en lunch blijken te laag te zijn begroot.

Bestuurskosten	12.107	5.000	3.371
-----------------------	---------------	--------------	--------------

De Bestuurskosten vallen hoger uit door de gemaakte kosten voor een evaluatie van het Bestuur door Bureau Beerenschot.

Ledenraad	10.510	25.000	2.378
------------------	---------------	---------------	--------------

Overige kosten werkorganisatie

Declaraties dienstreizen	3.527	3.000	3.308
Documentatie- en informatiemateriaal	10.313	15.000	4.167
Accountantskosten	39.113	42.000	42.891
Advies- en verenigingskosten	47.781	50.000	98.609
Ondernemingsraad	1.444	9.000	10.420
Bankkosten	40.472	15.000	32.988
Verzekeringskosten (organisatie)	29.405	23.000	24.770
Jaarverslag	7.238	5.000	5.060
Overige secretariaatskosten	21.608	5.000	3.531
	200.901	167.000	225.744

Totaal kantoor- en algemene kosten

	883.514	869.000	780.764
--	----------------	----------------	----------------

De bankkosten voor de groepsrekeningen bij Triodos zijn in rekening gebracht. Hiermee was geen rekening gehouden bij het opstellen van de begroting.

Personeelsbestand

Ultimo 2016 zijn er 83,1 FTE in dienst. Gedurende het boekjaar 2016 bedroeg het gemiddeld aantal FTE 80,1 (2015: 87,3), als volgt verdeeld over de organisatorische eenheden:

	2016	2015
Directie & staf	4,3	4,4
Media & Politieke Zaken	13,5	13,5
Mobilisatie & Actie	18,0	16,8
Fondsenwerving & Marketing	10,3	10,1
Mensenrechtenbeleid	21,4	17,7
Ondersteuning	12,5	15,2
<i>Totaal gemiddeld aantal FTE excl. boventallige medewerkers / vrijwillig vertrekkers</i>	80,0	77,7
Boventallige medewerkers / vrijwillig vertrekkers	0,1	9,6
<i>Totaal gemiddeld aantal FTE incl. boventallige medewerkers / vrijwillig vertrekkers</i>	80,1	87,3

Alle medewerkers waren werkzaam in Nederland.

Bezoldiging van de directie

Naam	E.A.M. Nazarski
Functie	DIRECTEUR
Dienstverband	
Aard (looptijd)	ONBEPaald
Uren	40
Part-time percentage	100
Periode	1/1 - 31/12
Bezoldiging (€)	
Jaarinkomen	
<i>Brutoloon / salaris</i>	100.216
<i>Vakantiegeld</i>	8.017
<i>Eindejaarsuitkering, 13e / 14e maand</i>	-
<i>Variabel inkomen</i>	-
	<hr/>
Totaal jaarinkomen	108.233
SV-lasten (werkgeversdeel)	9.608
Belastbare vergoedingen / bijtellingen	-
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	21.113
Overige beloningen op termijn	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-
	<hr/>
Totaal 2016	138.954
Totaal 2015	135.705

Het jaarinkomen van de directeur blijft met € 108.233 binnen het maximum van € 129.559 volgens de GDN Beloningsregeling. Zie voor een toelichting en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging de verantwoordingsverklaring in het jaarverslag.

Aan de directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

Overzicht gebonden inkomsten

Bestemming	Begrepen in inkomstencategorie								Totaal 31 december 2016	Begroting 2016	Totaal 2015
	Bijdragen van leden	Bijdragen van leden via notariële akte	Giften van particulieren	Bijdragen van groepen	Giften van instellingen / bedrijven	Resultaat Merchandising	Bijdrage Nationale Postcode Loterij	Subsidies van Overheden			
HURICAP - MFS II								827.975	827.975	1.095.000	801.491
HURICAP/Syria Lawyers - ASN	-	-	163.521	-	-	-	-	-	163.521	100.000	190.915
HURICAP - overige donoren	-	-	268	-	-	-	-	-	268	-	3.929
Totaal Huricap/Syria Lawyers	-	-	163.789	-	-	-	-	827.975	991.764	1.195.000	996.335
Relief	-	-	30	2.700	-	-	-	-	2.730	-	1.825
Proceswaarneming Turkije	-	-	4.000	-	-	-	-	-	4.000	-	31.311
Voorlichting & Educatie	-	-	125	-	-	-	-	-	125	-	25.000
OS - Etnisch Profileren	-	-	-	-	124.888	-	-	-	124.888	-	96.966
GroEIFonds	-	1.135	-	-	-	-	-	-	1.135	-	1.960
Pride	155	5.349	3.210	-	573	29	-	-	9.316	-	23.700
Gastlessen	13	-	-	-	-	-	-	-	13	-	530
Mensen zonder verblijfsrecht in NL	-	-	-	-	126.337	-	-	-	126.337	-	67.457
YHRM School	21.799	-	2.537	600	-	-	-	-	24.936	-	115.737
Protect Civilians (NPL)	-	-	-	-	-	-	90.750	-	90.750	-	-
Totaal OVERIGE	21.967	6.484	9.902	3.300	251.798	29	90.750	-	384.230	-	364.486
Totaal 31 december 2016	21.967	6.484	173.691	3.300	251.798	29	90.750	827.975	1.375.994		
Begroting 2016	-	-	-	-	100.000	-	-	1.095.000		1.195.000	
Totaal 2015	144.716	4.760	13.561	4.329	391.796	168	-	801.491			1.360.821

Dit overzicht geeft aan welk deel van de inkomsten een door de giftgever, in overleg met Amnesty, bepaalde gebonden bestemming heeft.

Toelichting lastenverdeling

(alle bedragen in euro's)

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

	Doelstelling					Werving baten		Beheer en Administratie	Totaal 2016	Begroot 2016	Totaal 2015
	Internationale organisatie	Mensenrechten-beleid	Mobilisatie en Actie	Media en Politieke Zaken	Strategische Verkenningen	Eigen fondsenwerving	Acties van derden				
Subsidies en bijdragen	-	679.145	-	296.000	-	-	-	-	975.145	680.500	954.616
Afdrachten	10.216.950	-	60.000	-	-	-	-	-	10.276.950	9.479.000	9.408.643
Publiciteit en communicat	30	247.770	812.279	721.763	5.424	2.657.099	9.176	-	4.453.541	4.760.818	3.571.148
Overige directe lasten	27.320	710.542	423.743	245.697	35.019	389.028	2.465	-	1.833.814	1.886.282	1.824.610
Personeelskosten	16.397	2.001.869	1.531.330	1.314.315	167.722	1.009.151	12.046	1.107.287	7.160.117	6.445.000	6.316.100
Huisvestingskosten	531	64.827	49.590	42.563	5.432	32.680	390	35.859	231.872	263.000	279.361
Kantoor- en algemene ko:	1.972	240.692	184.120	158.027	20.166	121.337	1.449	155.751	883.514	869.000	780.764
Afschrijvingen	1.214	148.155	113.333	97.269	12.413	79.001	891	81.954	534.230	530.000	479.166
	10.264.414	4.093.000	3.174.395	2.875.634	246.176	4.288.296	26.417	1.380.851	26.349.183	24.913.600	23.614.408

Lasten worden onderverdeeld in drie hoofdgroepen:

- Besteed aan de doelstelling
- Kosten werving baten
- Kosten Beheer & Administratie

De kosten van besteding aan de doelstelling en werving baten bestaan uit twee componenten: directe kosten en indirecte kosten. Bij directe kosten is er een directe relatie tussen de kosten en de doelstelling. Deze worden voor 100% toegerekend aan de betreffende hoofdgroep. De indirecte kosten (zoals voor bedrijfsvoering; IT, facilitaire zaken en HR-adviseurs) hebben geen directe relatie met een specifieke doelstelling en worden over de hoofdgroepen verdeeld via een verdeelsleutel die gebaseerd is op de loonkosten van de medewerkers die direct werkzaam zijn op de hoofdgroepen.

Conform de aanbeveling van Goede Doelen Nederland (GDN) van januari 2008 worden de kosten van Bestuur, Ledenraad, directiesecretariaat en financiële en personeelsadministratie voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de directie worden voor 30% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie, voor 10% aan de hoofdgroep Werving baten en voor 60% aan de hoofdgroep Besteed aan doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Ondersteuning worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de coördinatie van de afdeling Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie & Actie en Media & Politieke Zaken worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Besteed aan doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Fondsenwerving en Markering worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Werving baten.

Deze jaarrekening is vastgesteld op 13 april 2017.

Bestuur:

Ila Kasem, voorzitter

Joukje Janssen, penningmeester

Heleen de Jonge van Ellemeet, secretaris

Cees Breederveld, lid

Radboud van Delft, lid

Egbert Myjer, lid

Jeanine Wubbels, lid

Directie:

Eduard Nazarski, directeur

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Amnesty International, Afdeling Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Amnesty International, Afdeling Nederland (hierna 'de vereniging') te Amsterdam (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Amnesty International, Afdeling Nederland per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende instellingen'.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2016;
- 2 de staat van baten en lasten over 2016; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Amnesty International, Afdeling Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het bestuur voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende instellingen'. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vereniging.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 13 april 2017
KPMG Accountants N.V.
E. Breijer RA

Resultaatverdeling

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen aangaande resultaatverdeling.

Nevenvestigingen

Amnesty International's Center for International Justice
Bezuidenhoutseweg 99
2594 AC Den Haag

Amnesty International Regiokantoor Brabant-Limburg
't College 13
5611 EJ Eindhoven